

ACTIVITAT: ELS OBJECTES PARLEN

RECORD 1

"Era per l'abril o pel maig de 1937, aleshores tenia catorze anys. Tot era verd i no segat, tot just a l'època de les favetes. I no era pas pel 1938, perquè per aquelles dates jo estava ja de mosso a can Plantada, perquè ja tenia edat per treballar, i com que tots els d'edat militar eren al front, doncs van demanar al meu pare que si hi podia anar per tal que els ajudés. Vaig començar a treballar a can Plantada l'agost de 1937 i al camp d'aviació hi vaig anar a treballar abans i no hi vaig tornar mai més. Recordo que estàvem a l'escola i es van interrompre les classes. Vam estar uns dies treballant a les feines de la pista i en acabat vam tornar a l'escola fins a acabar el curs. Tots els treballs van ser al pla de Llerona i res a can Fernández."

Esteve Argemí Valls. Veí de l'Atmella.

Entrevista amb GESALÍ, D. i ÍÑIGUEZ, D. L'Ametlla, 2007.

GESALÍ, D. i ÍÑIGUEZ, D. *Aviació i guerra a la Garriga. 1933-46. El camp d'aviació civil, l'aeròdrom militar i el final de la guerra.* La Garriga: Ajuntament de la Garriga, 2008.

RECORD 2

"Van ser tres o quatre dies, i de l'Ametlla érem potser uns dos-cents. No recordo si em van pagar el sou. Certament, al moment no em van pagar. Quedàvem a les set o les vuit del matí i des de l'Ametlla hi anàvem caminant. Jo tornava a casa a menjar, però recordo molta gent que es quedava a menjar per l'ombra... Sí! Uns es fotien les farinetes amb porró! Eren gent gran. I és que tots érem vailets o gent gran. A nosaltres, més que res ens semblava que jugàvem. Recordo que desfeia els terrossos amb una magalla. De treballar, poc, perquè el terreny ja era pla. Ni tan sols recordo cap piconadora."

Esteve Argemí Valls. Veí de l'Atmella.

Entrevista amb GESALÍ, D. i ÍÑIGUEZ, D. L'Ametlla, 2007.

RECORD 3

"Sí, això és quan van bombardejar el camp de Llerona i era quan aquí hi havia els mosques i els xatos, sí, sí. Hi va haver un parell de combats per aquí. Els disfrutàvem la canalla llavors, osti, tu! Amb aquell soroll i aquella tecnologia, que fotien, eren acollonants... Quan van passar els Messerschmitt (avions alemanys) aquests van fregar arran de terra i van fotre una escombrada amb les màquines engegades. No, no, havien sortit quasi tots els avions republicans i llavors, quan van venir per aterrar, es van trobar amb tot de bombes i alguns es van estavellar i van tenir molts problemes."

Jaume Grau Gual. Veí de la Garriga.

Fons de memòria oral de la Garriga, 2004-2007.

GESALÍ, D. i ÍÑIGUEZ, D. *Aviació i guerra a la Garriga. 1933-46. El camp d'aviació civil, l'aeròdrom militar i el final de la guerra*. La Garriga: Ajuntament de la Garriga, 2008.

RECORD 4

"Érem canalla i allò ens enlluernava. Ens ho vàrem mirar... Quin espectacle! Van estar-hi més de mitja hora. Escoltàvem les metralladores i anaven i venien... Sortia una esquadrilla i en venia una altra. Es perseguien... Era a mitja tarda, potser entre les quatre i les cinc. Ben bé, potser eren seixanta avions. Vam veure avions que s'aixecaven del terra i altres que es despenjaven del cel. Va ser un espectacle. Nosaltres, que érem vaillets, ens vam posar de panxa enlaire en un camp i vam estar seguint tot el combat, que va durar més de mitja hora. Sí, allò va ser tremend! Va caure un avió amb la cua encesa cap a can Bori, al Castell de Samalús. Deien que el pilot era italià. L'avió va caure al bosc240."

Esteve Argemí Valls. Veí de l'Atmella.

Entrevista amb GESALÍ, D. i ÍÑIGUEZ, D. L'Ametlla, 2007.

GESALÍ, D. i ÍÑIGUEZ, D. *Aviació i guerra a la Garriga. 1933-46. El camp d'aviació civil, l'aeròdrom militar i el final de la guerra.* La Garriga: Ajuntament de la Garriga, 2008.